

IV. ГЕОЛОГІЯ ТА ГЕОМОРФОЛОГІЯ

УДК 050:551.4.01 “2016”

О.В. Колтун

НАЗВИ ГЕОМОРФОЛОГІЧНИХ СТАТЕЙ У НАУКОВІЙ ПЕРІОДИЦІ 2016 РОКУ: ТЕМИ І СТРУКТУРА

Для з'ясування тематичного різноманіття та структури назв проаналізовано п'ять масивів дослідницьких статей у геоморфологічних журналах, з них три – річні випуски за 2016 р. (об'єднаний масив двох українських геоморфологічних журналів, «Фізична географія і геоморфологія» та «Проблеми геоморфології і палеогеографії Карпат і прилеглих територій», 29 назв; «Zeitschrift für Geomorphologie», 24; «Géomorphologie: Relief, Processus, Environnement», 25), а два – найбільш цитовані статті з журналів «Geomorphology» (25) та ESPL (20). Провідним за кількістю публікацій виявився флювіальний та ерозійний рельєф (20–50% назв у масивах). Серед інших об'єктів часто в назвах згадуються зсуви, берегові форми і процеси, морфоструктури. У структурі статей враховані наявність і поєднання п'яти компонентів: 1) об'єкт дослідження, далі – [о]; 2) метод/методика досліджень, [мет]; 3) історія досліджень, [іст]; 4) територія як конкретний регіон, [тер]; 5) час, [час]. Найбільш поширеними структурами статей з геоморфології виявилися 1–2-компонентні: [о], [о][тер], [о][мет]. Їхня частка в усіх п'ятьох аналізованих масивах назв становить понад 50%. Також підтвердилася гіпотеза про меншу частку назв із вказаною територією у найбільш цитованих статтях: у ESPL таких немає, у «Geomorphology» – 44%, тоді як у річному переліку статей окремих видань їх 87% (69 статей з 78). Також відмінною рисою найбільш цитованих статей є вказівка на метод досліджень у назві (майже половина у обидвох масивах), а у розглянутих окремих виданнях за рік метод вказаний у 10 – 28% назв.

Ключові слова: геоморфологія, наукові журнали, структура назв, 2016.

Вступ. Попри перманентно важку ситуацію в Україні з фінансуванням науки як такої, для розвитку і подолання кризових явищ важливо ретельно оцінити реальну ситуацію в кожній галузі, в геоморфології зокрема. Розпочати варто з того, наскільки українські геоморфологічні дослідження відповідають структурі сучасної світової геоморфології, що нового і корисного ми повинні запозичити і використовувати. Ефективний метод у розв'язанні таких питань – аналіз найновіших публікацій наукових друкованих видань чи їхніх онлайн-версій. Питання актуальне ще й тому, що у 2016 р. в українських геоморфологічних і географічних журналах такий аналіз відсутній.

Таким чином, *мета* даного дослідження – виявити спектр тем і структуру публікацій з геоморфології у наукових періодичних виданнях 2016 р.

Об'єктом дослідження стали видання «Фізична географія і геоморфологія» (Київ, чотири випуски 2016 р.), «Проблеми геоморфології і палеогеографії Українських Карпат і прилеглих територій» (Львів, випуск 2016 р.), «Geomorphology» («Геоморфологія», 2012–2016 pp.), «Earth Surface Processes and Landforms» («Процеси і форми земної поверхні», далі – ESPL, 2013–2016 pp.), «Géomorphologie: Relief, Processus, Environnement» («Геоморфологія: рельєф, процес, довкілля», чотири випуски 2016 р.), «Zeitschrift für Geomorphologie» («Геоморфологічний часопис», чотири випуски 2016 р.), «Nature» (2016 р.).

Якщо дані з останнього журналу використані для відображення загальної

ситуації, то детальні дослідження проводилися для п'яти співмірних масивів назв: 1) об'єднаний масив українських геоморфологічних журналів (29 назв дослідницьких статей за 2016 р.), 2) «Zeitschrift für Geomorphologie» (24), 3) «Géomorphologie: Relief, Processus, Environnement» (25), 4) найбільш цитовані статті з 2012 р. журналу «Geomorphology» (25), 5) найбільш цитовані статті станом на 2015 р. журналу ESPL (20).

Хоча тренди в сучасному світі швидко стають анахронізмом, та все ж за відсутності кращих орієнтирів вирішено використати для порівняння параметри і річних випусків окремих видань, і вибірки найбільш цитованих статей двох геоморфологічних журналів з найбільшим рейтингом – ESPL та «Geomorphology». Зазначимо, що аналізувати річні випуски двох останніх видань видається недоречним через неспівмірно велику кількість публікацій у них у порівнянні з іншими журналами: кілька сотень і кілька десятків відповідно.

Предметом дослідження стали тільки назви публікацій у згаданій вище періодиці, в яких досліджено галузеву належність і компонентну структуру.

Методика досліджень. Дослідження назв наукових статей останніми роками здебільшого стосуються пошуку та визначення чинників малої/великої цитованості, один з найновіших оглядів таких досліджень, щоправда, не в науках про Землю, а головно в екології та медицині, подано в [4]. Однак ми зосередили увагу не лише на параметрах найбільш цитованих статей у геоморфології, а на рисах окремих геоморфологічних видань, починаючи від кількості статей, кількості додаткових тематичних випусків, домінуючих напрямів досліджень і їхнього спектру загалом.

Для вивчення динаміки вживання термінів (слів і словосполучень) у книгах використовують метод N-грам від Гугл Бук (Google Books N-grams) [8], є таке дослідження і в геоморфології щодо вживання терміну *geomorphology* у британських і американських англomовних виданнях [12]. Однак для даного дослідження публікацій 2016 р. ця програма не підходить, оскільки, по-перше, її база даних не містить видань українською мовою, по-друге, рік найновіших видань іншими мовами обмежений 2012 р.

Єдиний ресурс з вільним доступом у будь-яких виданнях – назва статті, чого не скажеш про резюме, ключові слова, список використаних джерел і повний текст. З тієї ж причини – відсутності відкритого доступу до наукометричних показників статей – неможливо використати методи математичної статистики для кореляції даних різних масивів. З огляду на ці факти, головним досліджуваним параметром стає *компонентна структура назви*, але така, що ґрунтується на одиницях змісту, поширених у назвах геоморфологічних статей, зрештою, як і географічних чи статей з інших галузей наук про Землю.

Таких компонентів у назві може бути п'ять: 1) об'єкт дослідження (геоморфологічний феномен різного рівня складності), далі – [о]; 2) метод/методика досліджень об'єкта, [мет]; 3) історія його досліджень, [іст]; 4) територія як конкретний регіон, [тер]; 5) час, [час]. Окрім геоморфологічних феноменів як об'єктів дослідження, метод/методика також може стати єдиним об'єктом, відображеним у назві. Аналіз 2015 р. назв статей журналу “Functional Ecology” показав, що на цитованість у цій галузі негативно впливає вживання назв видів

і родів живих організмів, тобто вузька специфікація [4]. У випадку з геоморфологією гіпотетично такою ознакою є територія.

Можливі варіанти структури назв статей такі: мінімалістичний – лише [о], максималістський – [о][іст][мет][тер][час], наприклад, «Історія досліджень зсувів в Україні: контент-аналіз публікацій ХХ ст.». Зауважимо, що вказівки на часовий проміжок, для якого проводилося дослідження (не «коли проводилися») рідко зустрічається у назвах, так само, як історія досліджень, тому з-поміж комбінованих варіантів найбільш поширеними поєднаннями будуть, швидше за все, [о][тер], [о][мет], [о][мет][тер].

Слово «оцінка» в назві трактується як результат, тому назви на зразок «Оцінка карів басейну Прута» за структурою – [о][тер]. Те ж зауваження стосується класифікації, інвентаризації, інтерпретації тощо.

Структурування назв здійснене вручну. Складність об'єкту не враховувалася: чи він окреслений одним словом, чи кількома словосполученнями, які описують ієрархічні і/або рівноправні зв'язки різних аспектів геоморфологічного феномена (форми рельєфу, відкладів, процесів) або те саме між кількома феноменами, – для даного структурного аналізу назв не мало значення; у всіх випадках враховувався об'єкт дослідження, [о].

Що стосується тематики, то підставою для віднесення статті до того чи іншого напрямку є слова-маркери (геоморфологічні терміни): наприклад, коли йдеться про процеси загалом, то така стаття віднесена до динамічної геоморфології, про дюни як форми – до еолової, про фотограмметрію у науках про Землю – до методики досліджень. За умови складності об'єктів стаття може бути віднесена до кількох галузей водночас, наприклад, прикладна геоморфологія і динамічна, коли йдеться про оцінку ризиків розвитку рельєфотвірних процесів.

Для максимальної об'єктивності результатів обрано журнали з широким тематичним профілем, а про можливі тематичні преференції окремих видань нам не відомо, і вони у будь-якому випадку не враховувалися.

Результати. Геоморфологічну тематику, яка була презентована широкому науковому загалу у 2016 р., демонструють публікації у найбільш цитованому в світі мультидисциплінарному виданні – журналі «Nature» («Природа»): їх усього п'ять, з них три – про позаземні об'єкти (Місяць, Марс, комета Чурюмова-Герасименко), інші дві мають найбільший стосунок до флювіальної геоморфології – в них йшлося про донну ерозію [9].

Зазначимо, що структура природничих наук, на яку опираються в «Nature», суттєво відрізняється від структури, прийнятої в українській науці. Зокрема, геоморфологія разом з іншими 15 галузями (геологія, палеонтологія, тектоніка, вулканологія та ін.) входить до групи наук про Землю як тверде/цілісне тіло (англ. *Solid Earth Science*), а вже ця група є складовою наук про Землю і довкілля (англ. *Earth & Environmental Sciences*). Більше того, саме визначення геоморфології викликало б багато питань і суперечок з боку наших колег-фізико-географів: тут геоморфологія трактується як наука, що вивчає форми поверхні і ландшафти Землі та інших планет, а також процеси, що їх створюють (англ. *Geomorphology is the study of landforms and landscapes on Earth and other planets, and the processes that shape them*) [10].

Перейдімо тепер до українських видань: у «Фізичній географії і геоморфології» з 68 статей за рік є 12 з геоморфології, також було по одній статті з геології і тектоніки [2]. Із загальної кількості 24 статті у «Проблемах геоморфології і палеогеографії Українських Карпат і прилеглих територій» є 17 геоморфологічних публікацій, одна з неотектоніки [1].

Об'єкти досліджень цих 29 геоморфологічних статей у журналах «**Фізична географія і геоморфологія**» та «**Проблеми геоморфології і палеогеографії...**» належать до 12 галузей (слід зауважити, що частина статей містить бінарні об'єкти, наприклад, дюни як чинник перетворення гідромережі – водночас і еолова, і флювіальна геоморфологія): флювіальна – 6, прикладна (оцінка рельєфу з туристичною, природоохоронною і військовою метою) – 5, антропогенна – 5, динамічна – 4 (статті про процеси загалом), структурна геоморфологія – 4, морфологія – 3, ерозія – 2, регіональна – 2, біогенна, еолова, гляціальна геоморфологія і карст – по одній.

Щодо структури назв, то є суттєва відмінність між двома журналами лише у кількості і частці статей з вказаною територією: 9 з 12 у «Фізичній географії і геоморфології» та 17 з 17 у «Проблемах геоморфології і палеогеографії...», тобто 75 і 100% відповідно, однак для співмірності аналізованих масивів, дані для цих двох журналів по всіх параметрах були об'єднані. Ці підсумкові дані та результати для інших журналів наведені у таблиці 1.

Таблиця 1

Порівняльна характеристика структури назв статей

Журнал		Фізична географія і геоморфологія + Проблеми геоморфології і палеогеографії, 2016	Geomorphology, найбільш цитовані	ESPL, найбільш цитовані	Zeitschrift für Geomorphologie, 2016	Géomorphologie: Relief, Processus, Environnement, 2016
Параметр						
Кількість статей		29	25	20	24	25
Частка назв, %	1-2-компонентних	83	76	100	63	56
	із вказаною територією	90 (окремо – 75 і 100 відповідно)	44	0	88	88
	із методом / методикою	10	52	45	25	28
	із вказаним часом	7	8	5	17	32

На 1-2-компонентні статті припадає 83% (24 статті): [o] – 2, [o][тер] – 21, [o][мет] – 1. На п'ять трикомпонентних статей припадає 17%: [o][мет][тер] – 2, [o][тер][час] – 2, [o][тер][іст] – 1. Таким чином, територія фігурує у назвах 26 статей (90%), метод – у трьох (близько 10%), час – у двох, історія досліджень – в одній статті.

У журналі «**Geomorphology**» за 2016 рік вийшло 24 випуски, з них 4 – тематичні і присвячені природним та антропогенним змінам річкових та інших

геоморфосистем, застосуванню методів геопросторових наук у геоморфології, береговій морфодинаміці, повеням у гірських регіонах [6].

Рубрика «Найбільш цитовані статті» журналу «Geomorphology» містить 25 статей [7]. Динамічної геоморфології (у широкому розумінні) стосується 14 статей (56%), прикладної геоморфології (оцінка небезпек, ризиків розвитку процесів, оцінки стійкості схилів) – шість (24%), ріки і потоки згадані у трьох, картографування – у чотирьох, загально-геоморфологічні питання – у трьох. Об'єкти досліджень також стосуються льодовикової та антропогенної геоморфології. Зсуви згадані у назвах п'яти статей (20%), ерозія – у чотирьох, карст – у жодній.

Ця вибірка станом на 20 лютого 2017 року показала максимальний інтерес до методів/методики досліджень – 13 статей (52%), у тому числі, метод як єдиний об'єкт – у двох статтях. Територія вказана у 11 статтях (44%), час та історія – по одній. У структурах назв переважають 1–2-компонентні статті – 76% (19): [о] – 7 статей, [о][тер] – 6, [о][мет] – 6. На шість трикомпонентних статей припадає 24%, з них зі структурою [о][мет][тер] – 4 статті, [о][тер][час] – 1, [о][мет][іст] – 1. Метод досліджень, а саме фотограмметрія – головний об'єкт і найбільш цитованої статті.

Того ж методу – фотограмметрії – стосується і найбільш цитована стаття журналу **ESPL**. Загалом на сайті цього журналу подано перелік з двадцяти найбільш цитованих статей, але станом не на 2016, а на 2015 рік [3]. Цікаво, що в назві жодної з них не вказана територія. Час (власне, історична епоха) вказаний в одній статті, а методи – у дев'яти (45%), зокрема, у чотирьох статтях метод – єдиний об'єкт. Щодо структури, то всі двадцять – 1–2-компонентні: [о] – 14, [о][метод] – п'ять, [о][час] – одна.

У галузевому аспекті 11 статей (55%) стосуються флювіально-ерозійного рельєфу, по одній – еолового, льодовикового, мерзлотного рельєфу, також загальної геоморфології, характеристики нового приладу і чотири, як згадувалося вище, – методів досліджень.

Хоча у назвах найбільш цитованих статей статей **ESPL** карст і зсуви відсутні, а ерозія згадана двічі, у 15 випусках тому 41 за 2016 р. ерозія зустрічається у тексті 150 статей, зсуви – у 55, карст – у 17 (через неможливість відразу вказати рік, журнал і слово-запит у пошуковому алгоритмі на сайті, вибірка і підрахунки зроблені вручну з загальної кількості публікацій у відповідь на слово-запит). Загальна ж кількість рецензованих наукових статей за рік – 164.

У чотирьох випусках журналу «**Géomorphologie: Relief, Processus, Environnement**» за 2016 р. є 25 дослідницьких статей [5]. При цьому три випуски – тематичні: перший – присвячені схиловим, флювіальним і береговим процесам в Ісландії, другий – матеріалам конференції молодих геоморфологів, третій – змінам рівня Атлантики у минулі епохи. Об'єкти в назвах найчастіше належать до флювіальної геоморфології і геоморфології берегів (по вісім статей), антропогенної (три), гляціальної (дві), по одній статті розглядають ерозію, зсуви, обвали, карст, еолові процеси.

У структурі назв частка 1–2-компонентних становить 56% – 14 статей: [о] – 2, [о][тер] – 11, [о][мет] – 1. Трикомпонентних назв статей є десять (40%):

[о][тер][мет] – 3, [о][тер][час] – 7. Також у цьому видання є єдина стаття з усіх аналізованих видань, яка містить у назві чотири компоненти – [о][тер][мет][час]. Територія вказана у 22 назвах (88%), метод/методика – у семи (28%), час – у восьми (32%).

Ще один журнал, «*Zeitschrift für Geomorphologie*» окрім чотирьох випусків 2016 р. [13], мав три додаткові тематичні випуски про геоморфологічні процеси у різних системах, карст і печери, використання фотографії у геоморфології (в назві навіть зазначено термін «фотогеоморфологія») [14]. У регулярних випусках об'єкти в назвах найчастіше стосуються флювіально-ерозійної проблематики (8), карсту (3), антропогенного впливу (3), зсувів (2), іншим гравітаційним процесам (3), льодовику рельєфу (2), еоловому (2), тектоніці (2), відклади фігурують у чотирьох статтях, береги, регіональна характеристика, оцінка вразливості.

Частка 1–2-компонентних назв – 63% (15 статей): [о] – 2, [о][тер] – 12, [о][мет] – 1. З дев'яти трикомпонентних є п'ять зі структурою [о][мет][тер] і чотири – зі структурою [о][тер][час]. Територія вказана у 21 назвах (88%), метод/методика – у шести (25%), час – у чотирьох (17%).

Особливістю цього журналу є те, що серед вказаних територій велика частка – гірські, наприклад, усі шість статей вип. 4 стосуються різних аспектів досліджень гір.

Обговорення. Результати досліджень видань 2016 р. свідчать про значне різноманіття галузей у всіх п'яти аналізованих масивах назв, та водночас – про переважний інтерес до досліджень флювіальних та ерозійних форм і процесів (20–55%). Щодо інших напрямків, то є відмінності: в одних виданнях кількісно на рівні з флювіальними представлені берегові форми і процеси, в інших – наближаються за кількістю статей до напрямку-лідера зсуви чи структурна геоморфологія. Не враховуючи додаткові тематичні випуски, присвячені карсту, кількість публікацій щодо цього процесу і створених ним форм у кожному масиві – одна–три статті.

Найбільшою відмінністю тематики публікацій в українських журналах є відсутність статей про зсуви та перевага туристичних і природоохоронних потреб у прикладній геоморфології, тоді як у інших виданнях провідний прикладний аспект – це оцінка небезпеки, ризиків розвитку процесів, вразливості території. Можливо, такий результат є закономірним наслідком постійного зменшення уваги до цього процесу у СРСР з середини 1960-х років, що легко прослідкувати за кількістю вживань російських (а саме російська була провідною науковою мовою у СРСР) слів *оползень*, *оползни* у книгах з бази Google Book N-grams [8], тоді як вживання англійського аналогу – *landslide*, *landslides* – демонструє постійне зростання ще з 1890-х рр.

Найбільш поширеними структурами статей з геоморфології виявилися 1–2-компонентні: [о], [о][тер], [о][мет]. Їхня частка в усіх п'яти аналізованих масивах назв становить понад 50%. Однак не можна стверджувати однозначно, що ці дані підтверджують висновки інших досліджень про успішність коротких назв [11], бо розглянуті нами назви мають лаконічну компонентну структуру, а не малу кількість слів. Як вже зазначали у описі методики досліджень, об'єкти

в геоморфології бувають і простими однослівними, і складними, з кількох словосполучень.

Для аналізованих масивів підтвердилася висунута гіпотеза про меншу частку назв із вказаною територією у найбільш цитованих статтях: у ESPL таких взагалі немає, у «Geomorphology» – 44%, тоді як у річному переліку статей окремих видань ця частка – 87% (69 статей з 78), якщо для кожного видання рахувати окремо, розділивши українські, то 75–100%. Цей висновок співпадає з результатами досліджень назв медичних статей, де вказівка на географічний регіон виявилася негативним чинником для цитованості [11]. Однак заперечує інший висновок того дослідження: станом на 2012 р. у медичних публікаціях із високим рівнем цитованості, окрім короткої назви, були вказівки на результат, а не на метод дослідження, тоді як частка геоморфологічних статей із вказаним методом серед найцитованіших – майже половина, а у розглянутих окремих виданнях за рік – 10–28%.

Це ще один результат, на який необхідно звернути увагу українським геоморфологам: вказувати метод дослідження у назві. Методика досліджень загалом – одна з топ-тем ХХІ ст., їй постійно присвячують регулярні випуски і додаткові томи найрейтинговіші геоморфологічні журнали світу. Якщо ж назва статті не містить вказівки на метод дослідження, то тоді вона повинна асоціюватися у читача з новими відповідями на класичні запитання, наприклад, які механізми мандрування рік чи фактори стійкості схилів.

Висновки. Даємо собі звіт в тому, що вибірка – обмежена і аж ніяк не претендує на виняткову повноту, а метод структурування назв і спосіб віднесення їх до тієї чи іншої галузі містять елемент суб'єктивності, проте навіть ескізний аналіз сприяє кращому розумінню сучасної ситуації в українській та світовій геоморфології. Загалом дослідження такого типу важко проводити в умовах відсутності доступу до повного змісту статей та їхніх наукометричних параметрів, та покищо для українських учених єдиним завжди відкритим ресурсом у закордонних виданнях є лише назви статей, тому ця публікація – швидше запрошення колег до глибшого вивчення геоморфологічних публікацій.

Література

1. Проблеми геоморфології і палеогеографії Українських Карпат і прилеглих територій. Вип. 1(6). 2016. – URL: <http://geography.lnu.edu.ua/14966-2>.
2. Фізична географія і геоморфологія. 2016. К.: КНУ ім. Т. Шевченка. Вип. 1 (81), 137 с.; Вип. 2 (82), 134 с.; Вип. 3 (83), 105 с.; Вип. 4 (84), 127 с.
3. Earth Surface Processes and Landforms. The most cited articles. – URL: [http://onlinelibrary.wiley.com/journal/10.1002/\(ISSN\)1096-9837/homepage/MostCited.html](http://onlinelibrary.wiley.com/journal/10.1002/(ISSN)1096-9837/homepage/MostCited.html).
4. Fox, C.W. & Burns, C. S. (2015). The relationship between manuscript title structure and success: editorial decisions and citation performance for an ecological journal. *Ecology and Evolution*. 5(10), 1970–1980. doi: 10.1002/ece3.1480.
5. Géomorphologie: Relief, Processus, Environnement (2016), Vol. 22, n. 1–4. – URL: <http://geomorphologie.revues.org/30>.
6. Geomorphology. Special issues. – URL: <https://www.journals.elsevier.com/geomorphology/special-issues>.
7. Geomorphology. The most cited articles. – URL: <https://www.journals.elsevier.com/geomorphology/most-cited-articles>.
8. GoogleBooks Ngram Viewer. – URL: <https://books.google.com/ngrams>.
9. Nature. Search: geomorphology. – URL: http://www.nature.com/search?article_type=research%2Creviews%2Cprotocols&journal=nature&order=date_desc&subject=geomorphology.
10. Nature. Subjects: geomorphology. – URL: <http://www.nature.com/subjects/geomorphology>.
11. Paiva, C.E., da Silveira Nogueira Lima, J.P. & Sakamoto Ribeiro Paiva, B. (2012) Articles with short titles

describing the results are cited more often. *Clinics (Sao Paulo)*. 67(5), 509–513. doi: 10.6061/clinics/2012(05)17. **12.** Woodward, J. (2015). Is geomorphology sleepwalking into oblivion? *Earth Surface Processes and Landforms*. 40, 706–709. doi: 10.1002/esp.3692. **13.** Zeitschrift für Geomorphologie (2016), Vol. 60, n. 1–4. – URL: <http://www.schweizerbart.de/papers/zfg/list/60#issue1>. **14.** Zeitschrift für Geomorphologie. Supplementary Issues. – URL: http://www.schweizerbart.de/publications/list/series/zfg_suppl.

Summary

O.V. Koltun. The Titles of Geomorphological Articles in Scientific Periodicals 2016: Themes and Structure.

The diversity of themes and title structure is analyzed in five arrays of research articles in geomorphological journals: the combined array of two Ukrainian geomorphological magazines (29 titles, 2016), "Zeitschrift für Geomorphologie" (24, 2016), "Géomorphologie: Relief, Processus, Environnement" (25, 2016), the most cited articles of journals "Geomorphology" (25) and ESPL (20). The leader by the number of publications is fluvial and water erosional landforms and processes (20-50% of titles in the array). The titles were divided and structured by hand according to five components: 1) the subject of study, [s]; 2) the method/technique of its research, [m]; 3) the history of its studies, [h]; 4) the territory, [t]; 5) time [time]. The most common structures are 1-2-component: [s], [s][t], [s][m]. Their share in all analyzed arrays is more than 50%. As previously in medical journals, as now in geomorphological (for these arrays) was confirmed the hypothesis of a smaller share of titles with geographical region/place in the most cited papers: in ESPL is none, in "Geomorphology" are 44% of titles, while the annual content list of rest journals has them 87% (69 of 78 articles). Other hallmark of the most cited articles's titles in geomorphology (and in contrast to medical journals) is an specification of the method (nearly half in both arrays). At the same time method is specified in 10–28% of titles of three annual sets.

Key words: geomorphology, scientific journals, title structure, 2016.